Vlaamse Regering

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Beleidsprioriteiten bovenlokale cultuurwerking

Samenvatting: Deze nota bevat het voorstel van beleidsprioriteiten voor de bovenlokale cultuurwerking die zullen gelden vanaf de indienronde van 15 november 2020 tot en met de indienronde van 15 mei 2025.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het decreet van 15 juni 2018 betreffende de bovenlokale cultuurwerking, hierna genoemd 'het Bovenlokaal Cultuurdecreet', bepaalt in artikel 8 dat de Vlaamse Regering voor 30 juni van het eerste volledige jaar van elke nieuwe legislatuur van het Vlaams Parlement, de beleidsprioriteiten voor de bovenlokale cultuurwerking bekendmaakt.

De beleidsprioriteiten zijn toetsstenen voor de bovenlokale cultuurprojecten, zoals bepaald wordt in artikel 19, 8° van het decreet. De minister en de beoordelingscommissies kunnen deze toetsstenen gebruiken bij de beoordeling van projecten.

Deze nota bevat een voorstel van beslissing voor de beleidsprioriteiten voor de huidige beleidsperiode, die moeten bekendgemaakt worden via publiek raadpleegbare kanalen voor 30 juni 2020. Deze prioriteiten zullen gelden vanaf de indienronde 15 november 2020 tot en met de indienronde van 15 mei 2025.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De eerste bekendmaking van beleidsprioriteiten bovenlokale cultuurwerking gebeurde voor 1 januari 2019 voor drie projectrondes, met name de indienrondes van 15 mei 2019, 15 november 2019 en 15 mei 2020. Dit wordt zo bepaald in art. 58 van de slotbepalingen van het decreet.

2. INHOUD

Het Bovenlokaal Cultuurdecreet heeft tot doel een kwalitatieve, duurzame, diverse en geïntegreerde bovenlokale cultuurwerking uit te bouwen, te stimuleren en te optimaliseren en cultuurparticipatie te bevorderen en te versterken. Hiervoor focust het decreet op de ontwikkeling en verspreiding van praktijken van culturele organisaties die een werkend antwoord kunnen bieden op de bovenlokale context.

Het decreet schuift daarbij volgende principes naar voor:
- de ondersteuning en de stimulering van culturele sectoren en disciplines tot transversaliteit (kunsten, cultureel erfgoed, circuskunsten, sociaal-cultureel werk, amateurkunsten, jeugd, lokaal cultuurbeleid);
- de erkenning en de versterking van het verbindend karakter van het bovenlokale veld tussen het lokale en het Vlaamse niveau;
- de aandacht voor regionale verschillen, het stimuleren van samenwerking met andere beleidsdomeinen;
- aandacht voor innovatie en vernieuwende voorbeeldwerkingen.

Voor de bovenlokale cultuurprojecten is bepaald dat de beoordeling steunt op een toetsing aan de principes van het decreet. In navolging van diverse sectordecreten moet een project ook voldoen aan minimaal twee functiecombinaties uit de lijst van vier: experimenteren en innoveren, creëren en produceren, spreiden en presenteren, leren en participeren. Daarnaast is bepaald dat bij de beoordeling kan worden getoetst in welke mate een project uitvoering geeft aan de beleidsprioriteiten die het voorwerp zijn van deze nota.

Voor de eerste periode werden 3 beleidsprioriteiten bepaald, die na een toepassing van 3 projectrondes, inhoudelijk nog steeds relevant, accuraat en doelgericht zijn. De keuze voor prioriteiten die in het verlengde liggen van de principes van het decreet, versterkten de doelstellingen van het decreet zonder de aanvraagdrempel bijkomend te verhogen. Dit uitgangspunt dient behouden te blijven tijdens deze eerste volledige beleidsperiode. Er is dan ook geopteerd voor het inhoudelijk behoud van de huidige beleidsprioriteiten, evenwel met een grondige actualisering van de formulering.

Aanvullend bij dit uitgangspunt werd ook vooropgesteld om de eerste beleidsprioriteit, met name 'aandacht voor socio-demografische uitdagingen' te aligneren op de uitgangspunten van de subsidielijn 'projecten ter bevordering van de participatie van kansengroepen in cultuur, jeugdwerk of sport' binnen het Participatiedecreet, die is stopgezet met ingang van 1 januari 2020. Binnen het Bovenlokaal Cultuurdecreet komen participatieprojecten met een culturele finaliteit en een bovenlokaal karakter in aanmerking.

De herformulering van de beleidsprioriteiten is tot stand gekomen in overleg met experten uit het werkveld, in de vorm van een klankbordgroep die op 27 april 2020 digitaal heeft vergaderd over de herformulering van de prioriteiten.

De inhoudelijke analyse en de bespreking van de herformulering hebben geleid tot een voorstel waarbij de vroegere 2de en 3de prioriteit over samenwerken en versterken vanuit eigen expertise, die inhoudelijk heel nauw bij elkaar aansluiten, worden samengevoegd tot 1 prioriteit. Omdat ook de focus op jong talent een plaats kreeg binnen de initiële 3de prioriteit, is ervoor geopteerd om de nieuwe 3de prioriteit de exclusieve focus te geven op jong en nieuw talent in een dynamische bovenlokale cultuurwerking.

Volgend voorstel van beleidsprioriteiten wordt voorgelegd voor goedkeuring.

Beleidsprioriteiten bovenlokale cultuurwerking

De Vlaamse overheid wil vanuit het stimulerend kader van het Bovenlokaal Cultuurdecreet drie prioritaire elementen aanreiken die ze, tijdens deze beleidsperiode, extra onder de aandacht wil brengen. Deze prioriteiten spelen een rol bij de beoordeling van de aanvragen voor subsidies voor bovenlokale cultuurprojecten. Dit zijn geen verplichte criteria maar ze betekenen een meerwaarde voor een bovenlokaal cultuurproject en bij uitbreiding voor de uitbouw van een kwaliteitsvolle bovenlokale ruimte. Elke prioriteit staat op zich, maar er kan ook ingezet worden op een weloverwogen combinatie.
Deze prioriteiten gelden vanaf de indienronde van 15 november 2020 tot en met de indienronde van 15 mei 2025. Vóór 30 juni 2025 zal de volgende Vlaamse Regering nieuwe beleidsprioriteiten bekendmaken.

1ste beleidsprioriteit: Inspelen op maatschappelijke uitdagingen door te streven naar maximale cultuurparticipatie
De voortdurend veranderende samenleving en de maatschappelijke noden die daaruit voortvloeien, vormen een uitdaging. Cultuur en jeugdwerk zijn belangrijke hefbomen om deze noden aan te pakken over sociale lagen en generaties heen. Gelijke participatiekansen voor iedereen is daarbij het uitgangspunt. Inzetten op individuen of groepen die belemmerd worden in die participatie is essentieel. Actieve betrokkenheid van en dialoog met de doelgroepen, zowel bij het uitdenken als het realiseren van een bovenlokaal project, zijn belangrijke uitgangspunten. Kennis van en inspelen op de socio-demografische context is een essentiële voorwaarde.

2de beleidsprioriteit: Meerwaarde creëren door eigen sterktes te verbinden via samenwerking
Samenwerking over de grenzen van culturele disciplines, sectoren of beleidsdomeinen heen is één van de belangrijkste uitgangspunten van het decreet. Veel culturele en jeugdactoren zoeken naar een nieuw of integraal verhaal door verbindingen te leggen tussen inhouden, ruimtes, producten, processen, methodieken, expertises, publieken … De inbedding van een bovenlokaal project in een breder netwerk verhoogt de slaagkansen. Organisaties gaan uit van de eigen sterktes en stellen die centraal bij de keuze van de partners waarmee ze samenwerken. Zo vullen ze elkaar aan en versterken ze elkaar, wat kan bijdragen tot verduurzaming van de resultaten.

3de beleidsprioriteit: Inzetten op nieuw en jong talent door ontwikkelingskansen te bieden
Om een dynamisch bovenlokaal cultureel veld te creëren, is het belangrijk zorg en aandacht te besteden aan nieuw en jong talent met doorgroeipotentieel. Het gaat daarbij zowel om ontdekken, stimuleren, ontwikkelen als presenteren van dit talent uit alle culturele sectoren en disciplines. Projecten die hier doordacht op inzetten, brengen vernieuwing en dynamiek en bieden ontwikkelingskansen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Financiële weerslag van het voorstel
Het geformuleerde voorstel van beleidsprioriteiten voor de bovenlokale cultuurwerking heeft geen financiële weerslag op de begroting van de Vlaamse Overheid. Er dienen geen budgetten ingeschreven te worden voor de uitvoering ervan. De beslissing betreft uitsluitend een overwegend criterium in de adviesverlening. In de begroting 2020 en volgende zullen de middelen voor de uitvoering van het volledige decreet worden ingeschreven zoals voorzien.

Advies inspectie Financiën
Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 25 mei 2020.
De Inspectie van Financiën stelt in haar advies dat noch de uitgaven noch de ontvangsten worden beïnvloed door het voorliggend voorstel. Bijgevolg is geen begrotingsakkoord vereist.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen rechtstreekse weerslag op de lokale besturen. Onrechtstreeks wordt er wel gestreefd naar een positieve impact op het lokaal en bovenlokaal cultuurbeleid. Daarbij zijn lokale besturen mogelijk zelf indiener of kan er een indirecte positieve invloed zijn op de bovenlokale culturele ruimte.

4. VERDER TRAJECT

Advies Strategische Adviesraad Cultuur
Het advies van de SARC werd verleend op 8 juni 2020.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorstel van beleidsprioriteiten voor de bovenlokale cultuurwerking die zullen gelden vanaf de indienronde van 15 november 2020 tot en met de indienronde van 15 mei 2025.

De minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaamse minister van Buitenlandse zaken, Cultuur, ICT en Facilitair management,

Jan JAMBON